

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/10/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324200101
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8324200101.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Moniky Tobiašovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D., bytom u starej matky, za účasti starej matky: B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/XX, D., a otca: S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/XX, K. C., o uložení výchovného opatrenia, o odvolaní starej matky voči rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 8P/9/2024 - 21 z 23.09.2024 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodoval o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D. na uloženie výchovného opatrenia, v ktorom úrad práce žiadal, aby súd nariadil maloletému na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v M. centre, R. 2, C., T. C., najdlhšie na 6 mesiacov.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci napadnutým rozsudkom tak, že cit.:

„Súd nariaďuje mal. B. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., S. XXXX/XX na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku v Q. centre R., Z. XXX, najdlhšie na dobu 6 mesiacov.“

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 37 ods. 3 písm. b); ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „Zákon o rodine“). O trovách konania súd nerozhodoval.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že z podnetu úradu práce vyplynulo, že maloletý vyrastal do 30.06.2023 v náhradnej rodine, matka maloletého Z. Z. zomrela XX.XX.XXXX. Maloletý má výchovné a vzťahové problémy v školskom a domácom prostredí, nie je naučený na dodržiavanie stanovených pravidiel a preto má problémy s rešpektovaním starých rodičov a v súčasnosti aj otca. Obvodné oddelenie PZ D. im oznámilo, že maloletý spáchal priestupok proti majetku, kradol v predajni E.. V čase spáchania priestupku maloletý nedovršil pätnásť rok svojho veku, preto bol

tento priestupok odložený. Maloletý bol podozrivý zo spáchania činnosti inak trestnej, ktorá naplnila právnu kvalifikáciu zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1 Trestného zákona. Vec bola odložená, keďže išlo o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná a preto je trestné stíhanie neprípustné. Obvodné oddelenie PZ D. oznámilo úradu, že maloletý spáchal priestupky proti občianskemu spolunažívaniu fyzickými útokmi a drobným ublížením na zdraví, za čo mu udelili pokuty. Maloletý mal časté konflikty s matkou a následne so starými rodičmi, javí sa, že sa ich snaží riešiť častými únikmi z domu.

5. Maloletý bol v období od 07.10.2021 do 02.11.2021 hospitalizovaný na detskom psychiatrickom oddelení S. H., n. o. Z., kde mu diagnostikovali inú zmiešanú poruchu správania a emotivity, atypickú rodičovskú situáciu, adaptačné poruchy, poruchu psychiky a správania zapríčinenú užívaním viacerých drog a iných psychotropných látok - alkohol, tabak. Maloletý navštevoval psychologičku v L. S.-S. poradenstva a prevencie Z. od 27.01.2022 do 17.12.2022 umiestnili do M. centra E. - C. na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Humenné, sp. zn. 8P/15/2022 z 24.01.2022 za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky. Dňa 16.01.2023 bol podaný podnet na Okresný súd v Humennom na opakované uloženie výchovného opatrenia a pokračovanie v M. pobyte v M. centre E. - C. na základe záverov uvedených v diagnostickej správe zariadenia. V záverečnej diagnostickej správe je uvedené, že existuje vysoké riziko, že maloletý môže ohroziť seba aj iných ľudí. Od začiatku školského roka 2023/2024 je u starých rodičov, odmieta odísť k otcovi. Maloletý si neplní povinnú školskú dochádzku. Maloletý je vzhľadom na predchádzajúce konania a spôsob života (o čom svedčia aj závery DC E.) nebezpečný sám pre seba, pri opakovanom pokuse o jeho návrat k otcovi hrozí útek, starú matku nerešpektuje a je predpoklad, že bude pokračovať v seba ohrozujúcom konaní. Uznesením Okresného súdu Humenné, sp. zn. 17P/25/2023 z 27.09.2023 bolo nariadené odovzdať maloletého do starostlivosti M. centra, R. 2, XXX XX C., T. C. najdlhšie na šesť mesiacov. Dňa 27.09.2023 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal návrh na výkon rozhodnutia súdu o umiestnení maloletého dieťaťa, ktorý nebol realizovaný.

6. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že rozsudkom Okresného súdu Humenné bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, u ktorého sa zdržiaval cca. dva týždne, bez jeho súhlasu si zbalil veci a prišiel do D. späť k starým rodičom. Starých rodičov nerešpektuje, nechodí pravidelne do školy a má sklony pokračovať v trestnej činnosti. Na základe týchto dôvodov súd v záujme maloletého podnetu úradu práce na uloženie výchovného opatrenia vyhovel.

III. Odvolanie starej matky a vyjadrenie k odvolaniu

7. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie stará matka z dôvodu, že maloletý navštevuje v mieste bydliska strednú školu a nie je v jeho záujme, aby z nej teraz odišiel do zariadenia, v tomto zmysle sa vyjadrila aj triedna učiteľka maloletého. Dodáva, že otec maloletého, ktorému je zverený, sa o neho nestará, nezúčastňuje sa pojednávani a napriek faktu, že maloletý býva u nej, nijako sa nepodieľa na výdavkoch súvisiacich s výživou a výchovou maloletého. Zastáva názor, že orgán SPOD a SK je voči maloletému zaujatý a hoci pripúšťa, že maloletý urobil aj veľa zlého, nesúhlasí, aby ho umiestnili v reedukačnom zariadení.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 8P/28/2023 z 27.03.2023 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca. U otca bol dva týždne a od polovice júla 2023 je u starých rodičov. Maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu v Humennom, sp. zn. 8P/163/2020 z 27.01.2021 starej matke a starému otcovi. Náhradná osobná starostlivosť trvala do 30.06.2023. Starí rodičia sú dôchodcovia, ktorí v rámci svojich možností sa snažili zabezpečiť vhodné výchovné prostredie pre riadny psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého. Maloletý je evidovaný v evidencii detí, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnej kurately od 05.08.2021 z dôvodu začatého trestného konania. V ďalšom texte kolízny opatrovník zopakoval informácie, ktoré obsahoval podnet, ktorým začalo toto konanie. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v D., Odbor kriminálnej polície, 1. oddelenie všeobecnej kriminality, sp. zn. U.: X.-XXX/X-N.-D.-XXXX vedie u maloletého vyšetrovanie vo veci sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately trvá na rozhodnutí súdu o uložení výchovného opatrenia.

9. V odvolacej replike stará matka maloletého uviedla, že nikdy nebránila, aby maloletého umiestnili do reedukačného centra, ona spolupracovala a nie je to jej vina, že sa im nepodarilo maloletého umiestniť. Ona zaňho nezodpovedá, len mu poskytla ubytovanie, aby nezostal na ulici. Maloletý síce súhlasil, že nastúpi do reedukačného zariadenia dobrovoľne, ale jej zdravotný stav jej neumožňuje dopraviť ho do R., mal by sa o to postarať otec. Ona nemá zo svojho starobného dôchodku ani dosť prostriedkov na zakúpenie nevyhnutných vecí súvisiacich s nástupom do reedukačného centra, prichýlila vnuka, hoci jej nie je súdne zverený a nepoberá naňho prídavok na dieťa, preto by jeho odovzdanie do centra mal zabezpečiť otec, ktorý starej matke nijako neprispieva.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie starej matky nie je dôvodné.

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o uložení výchovného opatrenia umiestnením v reedukačnom centre na obdobie najdlhšie 6 mesiacov. V prejednávanej veci vychádzajúc z obsahu spisu a písomných podaní vyplýva, že maloletému súd viackrát uložil toto výchovné opatrenie, ale nedošlo k jeho realizácii. Odvolací súd skúmal aj procesnú subjektivitu starej matky, ktorá nemá vnuka zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti a súd ju samostatným uznesením nepribal do konania, ale predvolal ju na pojednávanie, konal s ňou a doručoval jej aj rozsudok, preto odvolací súd má za to, že týmto konaním súd prvej inštancie založil jej procesnú subjektivitu.

12. Vo vzťahu k odvolacím námietkam starej matky odvolací súd konštatuje, že samotná stará matka uznáva problematické správanie maloletého a z jej vyjadrení sa skôr javí, že podstatou jej námietok nie je rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia ako také, ale spôsob jeho realizácie. Predmetom tohto konania však nie je výkon rozhodnutia, preto za daného stavu odvolací súd nevzhladol opodstatnenosť podaných odvolacích námietok. Maloletý preukázateľne má výchovné problémy a prostredie, v ktorom sa v súčasnosti nachádza (domácnosť starých rodičov) nie je spôsobilé jeho problémové správanie korigovať. Z podnetu orgánu SPOD a SK je zrejmé, že maloletý si neplní školskú dochádzku, takže argument, že nie je vhodné vyňať ho zo školského prostredia v D. sám osebe neobstojí. Maloletý bol niekoľkokrát uznaný vinným a sankcionovaný v priestupkových konaniach a v súčasnosti sa vedie aj trestné stíhanie, takže aj odvolaciemu súdu sa javí ako vhodné riešenie uloženie výchovného opatrenia vo forme umiestnenia v redukčnom centre. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).